

Gloppen kommune

2020-2030

KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Planomtale

Formannskapet sitt 1. høyringsutkast

FORORD

Kommuneplanens arealdel er eit verkemiddel for å nå Gloppen kommune sine målsettingar i samfunnsdelen, og støtte opp om kommunen sin visjon «*Ein rikare kvardag – midt i verda*». Planen har som mål å vise samanhengen mellom ønska samfunnsutvikling og framtidig arealbruk, ved å syne hovudtrekka i kommunen sin arealdisponering. Kommuneplanen sin arealdel syner - saman med godkjente reguleringsplanar, kva for nye tiltak som kan settast i gang i kommunen, og kva for viktige omsyn som må takast.

Eit av Gloppen kommune sine mål er at kommuneplanen, både samfunnsdel og arealdel, skal vere ei rettesnor for ei framtidig utvikling av kommunen som ein attraktiv stad både å bu, besøke og drive næringsverksemdar. Rett utnytting av areala våre er svært viktig, og vi må alltid velje mellom bruk og vern, mellom ønskjer og intensjonar og kva som faktisk er mogleg.

Gjennom revisjonen av kommuneplanens arealdel, gjennom føresegner og retningslinjer, ønskjer Gloppen kommune å legge tydelege føringar for vidare detaljregulering og byggesakshandsaming. Gjennom planprosessen er det lagt særskilt vekt på å finne nye bustadområde, både gjennom utviding av eksisterande felt og nye område. Ikkje alle innspela kjem frå grunneigar, men er foreslått som område som kan fortettast og utvidast i tråd med vedtekne arealstrategiar. Bustader som ligg i LNF områda er lagt inn som LNF spreidd bustadbygging for å lage føreseielege rammer for busetting utanfor reguleringsplanområde.

I samband med planprosessen er det utarbeidd fleire temakart som er meint å vere til hjelp for innbyggjarar, administrasjon og politikarar i forståing og handtering av viktige ressursar vi vil ta omsyn til. Desse er ikkje juridisk bindande, men ligg ved som viktige grunnlag til sjølve plandokument.

Innhald

1	BAKGRUNN FOR ARBEIDET.....	4
1.1	Om kommuneplanens arealdel	4
1.1.1	Plandokument	4
1.2	Kommunestyret sitt mynde.....	5
1.3	Planprosess og medverknad.....	5
1.4	Føremål.....	7
1.5	Kva må vi ta omsyn til?	7
1.5.1	Ny plan og bygningslova	7
1.5.2	Nasjonale forventningar til kommunane	8
1.5.3	Gloppen som ein del av ein større region	9
1.5.4	Lokale styringsdokument for Gloppen	10
2	HOVUDUTFORDRINGAR	10
2.1	Klimaomstilling	11
2.2	Sosialt berekraftige lokalsamfunn.....	12
2.3	Sunn økonomi, demografi og folketalsvekst	12
2.4	Nytenkjande næringsliv og attraktive arbeidsplassar	13
3	HOVUDGREP I NY PLAN	13
3.1	Fortetting og utviding av eksisterande byggeområde framfor nye område	14
3.2	Formålet LNF spreidd busetting	14
3.3	Vern av verdifull landbruksjord og kulturlandskap	14
3.4	Forholdet til eldre reguleringsplanar	15
3.5	Aldersvenleg samfunnsutvikling.....	15
4	OMRÅDE FOR BYGG OG ANLEGG	17
4.1	Tettstadutvikling.....	17
4.1.1	Tettstadutvikling Sandane	18
4.1.2	Tettstadutvikling Byrkjelo.....	21
4.1.3	Tettstadutvikling Reed.....	22
4.1.4	Utvikling av bygdesenteret i Hyen – Område Straumsholmen	23
4.2	Bustadutvikling i grendene våre	24
4.3	Nye bustadområde i grendene våre.....	24
4.3.1	Nordstranda.....	24
4.3.2	Spreidd busetting i LNF.....	25
4.3.3	Retningsliner for dispensasjon til frådeling i LNF	27

4.4	Område til formål fritidsbustader	27
4.4.1	Nye område til hytteformål.....	27
4.5	Næring og reiseliv.....	29
4.5.1	Byrkjelo - område til næringsformål	29
4.5.2	Reed - område til næringsformål	29
4.5.3	Kandal - område til næringsformål.....	30
4.5.4	Straumsholmen - utfylling - sentrumsformål	30
4.6	Infrastruktur	30
4.7	Friluftsliv og kulturmiljø.....	31
5	Omsynssoner	31

1 BAKGRUNN FOR ARBEIDET

1.1 Om kommuneplanens arealdel

Kommuneplanen er kommunen sitt overordna plan- og styringsdokument, og omfattar ein samfunnsdel og ein arealdel. Planen er vårt viktigaste verktøy for heilskapleg og langsiktig planlegging, og skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål og oppgåver.

Kommuneplanens samfunnsdel vart vedteken februar 2018, og handlingsdelen vert årleg rullert i lag med kommunen sin økonomiplan. Arealdelen tek utgangspunkt i samfunnsdelen og viser, etter intensjon i plan- og bygningslova § 11-5, ein klar samheng mellom ønska samfunnsutvikling og arealbruk. Den skal også gi langsiktige og føreseielege rammer for kva for nye tiltak og ny arealbruk som kan tillatast. Planen tek også utgangspunkt i nyleg vedteken planstrategi, og legg retningslinjer og pålegg frå statlege og regionale styresmakter til grunn.

Alt areal i kommunen er dekkja av eit arealformål gjennom arealdelen eller reguleringsplanar. Både arealformålet i plankartet, og det som er nedfelt i føresegnene og retningslinjene, legg føringar for kva tiltak som kan utførast. Både plankartet og føresegnene er juridisk bindande. Dette inneber at arealdelen er styrande for kva tiltak den enkelte grunneigar og utbygger kan gjennomføre i planperioden.

1.1.1 Plandokument

Kommuneplanen sin arealdel består av plankart, planomtale og føresegner og retningslinjer. I tillegg har planen følgjande vedlegg:

Vedlegg til plankartet:

- Temakart – avgrensing av tettstadane Sandane, Reed og Byrkjelo
- Temakart – reell gang- og sykkelavstand til barnehage/skule (15 min. gange/ 15 min. sykkel)
- Temakart – kjerneområde landbruk 2020 – vert vedteke i 2020
- Temakart – kartlegging og verdsetting av viktige friluftslivsområde – vert vedteke i 2020
- Gjennomgang av gjeldande reguleringsplanar

Vedlegg til planomtale:

- Status bustadareal avsett i gjeldande arealdel og vedteke reguleringsplanar i planperioden 2009 – 2020.
- Analyse bustadbehov 2020 – folketalsutvikling, bustadreserve m.m.
- Kategorisering av støylar i Gloppen 2020 – To dokument
- Forvaltning av strandsone langs sjø og vassdrag 2020
- Overordna ROS – analyse Gloppen kommune vedteken februar 2020

Planomtale

Planomtalen gir først og fremst greie for hovudendingar i planen. I tillegg inneheld den ei oversikt over formålet med arealdelen, rammer for utarbeiding av den og utvikling i førre planperiode. Målsettingar og strategiar i andre styringsdokument, både kommunale, nasjonale og regionale, dannar grunnlaget for dei ulike omsyna som skal ivaretakast i vidare planlegging, frådelingssaker eller byggesaker.

Konsekvensutgreiing (KU) og risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS) av innspel til nye byggeområda, er lagt som vedlegg til planomtalen. Det er gjort ei tilråding av kvart einskilt innspel.

Parallelt med arealplanarbeidet er det gjennomført ei *kartlegging og verdsetting av viktige friluftslivsområde*, ei oppdatering av *kjerneområde landbruk* og ei *kategorisering av støylar i Gloppen* i 2020. Dei to først nemnte ligg ute på høyring, og vil bli lagt som vedlegg til planen.

Det er gjennomført barnetråkkregistreringer i 6. og 7. klasse ved alle barneskulane, med unntak av Hyen, som medverknad til planarbeidet rundt områderegeringsplan for Sandane og ny arealdel.

Plankart

Plankartet er juridisk bindande, og legg dermed føringar for korleis ulike område i kommunen kan nyttast. Plankartet syner inndelinga av område og hovudformål for desse. I tillegg kjem det fram om det er eksisterande eller framtidig arealbruk som gjeld i dei ulike områda. Det er gjort omfattande endringar i plankartet grunna ny standard etter den nye plan- og bygningsloven. I tillegg er plankartet oppdatert med nye framtidige byggeområde. Omsynssoner er tekne inn i plankartet for å ivareta viktige omsyn ved endra arealbruk. For å få fram omsynssoner knytt til rasfare, er det utarbeidd eit eige kart, del 2 av plankartet.

Føresegner og retningslinjer

Føresegnene inneheld både generelle føringar som gjeld for fleire arealbruksføremål, og særskilte føresegner knytt til enkelte arealbruksføremål. Føresegnene er juridisk bindande, og utfyller arealbruken som er fastlagt for ulike område i plankartet.

Retningslinjene legg føringar for handsaming av plan- og byggjesaker for administrasjon og folkevalde. Retningslinjene har ikkje juridisk verknad, og kan ikkje brukast som sjølvstendig heimel for vedtak. Saman med planomtale med konsekvensutgreiing og ROS-analyse representerer retningslinjene kommunen sine ønskjer for utvikling i planperioden.

Innhaldet i føresegnene og retningslinjene vert lagt til grunn for framtidig behandling av reguleringsplanar, frådelingssaker og byggesaker.

1.2 Kommunestyret sitt mynde

Kommunestyret har mynde til å vedta kommuneplanen sin arealdel. Når planen er vedteken, er den juridisk bindande. Unntaket vil vere dersom det vert fremma motsegn mot delar av planen frå til dømes statlege og regionale styresmakter med motsegnrett. Dei kan fremje motsegn dersom dei meiner at arealdelen er i strid med viktige nasjonale og/eller regionale føringar. Ei motsegn vil føre til at kommunen må gjennom ein ekstra prosess knytt til dei delane av planen som det er motsegn på. Målet med denne prosessen vil vere å løyse problemstillingane i samråd med nasjonale eller regionale myndigheiter.

1.3 Planprosess og medverknad

I januar 2018 starta planprosessen for utarbeiding av ny «*Kommuneplan for Gloppen 2019 – 2030 – arealdelen*». Formannskapet vedtok den 7. februar 2018 å legge planprogrammet ut på høyring i perioden 12. februar – 26. mars. Samstundes vart det opna for å kome med innspel til endringar i arealdelen. Planprogrammet vart endeleg godkjent av kommunestyret 25. april 2018 slik det låg føre,

og fristen for innspel vart sett til utgangen av april. Det kom inn fleire innspel etter fristen, som vi likevel valde å ta omsyn til.

I tråd med vedteke planprogram, vart det i april gjennomført tre planverkstader – i Hyen, Breim og eit felles for området Gloppefjorden. Der fekk innbyggjarane høve til å kome med innspel til arealendringar. Dei to første verkstadene vart gjennomført i samarbeid med utviklingslaga i lokalsamfunna. Totalt deltok ca. 125 innbyggjarar på planverkstadene – Hyen – 41, Breim – 33 og Gloppefjorden – 50. Vi fekk inn 214 innspel gjennom planverkstadene i tillegg til 32 innsende innspel frå grunneigarar.

Frå planverkstad i Hyen

Det vart tidleg i planprosessen gjort ei enkel vurdering av alle innkomne innspel (grovsortering), der fleire av innspela vart silt ut. Dette dreia seg i hovudsak om innspel som allereie ligg i gjeldande arealdel eller i vedtekne reguleringsplanar/områdeplanar, eller innspel som ikkje har direkte konsekvens for arealdelen. Innspel som vart vurderte som uaktuelle eller ikkje realistiske å få gjennomføre i planperioden, vart også silt ut. Dette vart lagt fram for formannskapet i august 2018 i sak 87/18 og godkjent. Desse innspela er samla i eit eige dokument - «*Grovsortering av innspel til kommuneplanens arealdel*», og ligg som vedlegg til arealplanen. Der finn ein også grunngjevinga for at dei vart sortert ut.

Etter ein grundigare gjennomgang av dei resterande innspela, vart det gjort ei ny *sortering*. Planforum tok ei avgjerd om å ikkje legge inn einskildtomter til bustad og eller fritidsbustad i kommuneplanen. Desse skal i føresegnene til arealdelen behandlast med retningsliner for dispensasjon til bustad og fritidsbustad i LNF-område. Innspel til turstiar og trasear er tatt omsyn til i kartlegging og verdsetting av friluftslivsområde, og vert ikkje lagt inn i kommunekartet som trasear og konsekvensvurdert. Upresise innspel som ikkje i tilstrekkeleg grad kan avgrensast i kart og ikkje kjem som innspel frå grunneigar, er heller ikkje konsekvensvurdert og tatt med vidare.

Ein rikare kvardag – midt i verda

1.4 Føremål

Føremålet med full revisjon av arealdelen er å legge til rette for ønska utvikling av Gloppen-samfunnet i tråd med nyleg vedteken samfunnsdel. Det er 10 år sidan gjeldande arealdel vart vedteken.

I planprosessen til samfunnsdelen vart «**Ein rikare kvardag – midt i verda**» valt som kommunen sin posisjon. Den bygger på innbyggjarane si verdsetting av Gloppen sine stadkvalitetar, og gir retning for den vidare utviklinga av Gloppen både som kommune og lokalsamfunn. Gjennom ein tydeleg posisjon og eit felles framtidsbilete ønskjer vi å mobilisere utviklingskrafta i Gloppen både hjå kommune, næringsliv og innbyggjarane i ei felles retning.

Ein rikare kvardag – midt i verda

«Vi trur på ei framtid der distrikta ikkje er ein utkant. Fysiske avstandar betyr mindre, og vi kjem tettare på verda. Her kan du bu og arbeide eit digitalt steinkast frå verdas metropolar, og samstundes nyte store natur- og kulturopplevingar.»

(Henta frå samfunnsdelen)

Samfunnsdelen har definert det å vere «i forkant» som ein overordna strategi for arbeidet med å ta den valde posisjonen. I tillegg legg samfunnsdelen vekt på strategiar knytt til tema «*Rike og rause livsmiljø*», «*Næring og arbeid*» og «*Klima, miljø og beredskap*». Desse strategiane er i tillegg til FN sine berekraftmål førande for viktige val og prioriteringar i ny arealplanen. Omsynet til barn og unge, folkehelse, miljø og eit klima i endring er gjennomgåande for samfunnsdelen, og skal vere det også for arealdelen.

1.5 Kva må vi ta omsyn til?

Gjennom nyleg vedteken samfunnsdel har vi lagt rammer for kva utvikling vi ønskjer for planperioden, og gjennom revidering av arealdelen legg vi til rette for korleis denne utviklinga skal kunne realiserast. I vårt arbeide med framtidig arealdisponering, er det venta at vi også tek omsyn til mål og retningslinjer utforma av andre som har offentleg mynde på nasjonalt og regionalt nivå. I tillegg til andre kommunar, er der mange offentlege instansar som på ulikt grunnlag kan fremme motsegn mot kommunens arealdel dersom dei meiner at det ikkje er teke tilstrekkeleg omsyn til viktige interesser i planen. Planomtalen syner korleis ulike interesser er tatt vare på og vektlagt i det endelege framlegget til arealdel.

1.5.1 Ny plan og bygningslova

Gjeldande arealdel vart vedteken etter den førre plan og bygningslova (PBL), og ny lov krev difor at planen må oppdaterast. Ny lov krev mellom anna at for kvar ny endring av arealformål skal konsekvensar for miljø og samfunn vurderast. Ny PBL opnar også for bruk av omsynssoner i plankartet for å ivareta viktige omsyn ved endra arealbruk.

Tidlegare kommunale vedtekter er lagt inn i føresegnene. Gjennom ny plan- og bygningslov har kommunen fått eit særleg ansvar for å legge til rette for medverknad i planprosessane.

1.5.2 Nasjonale forventningar til kommunane

For å fremje ei berekraftig utvikling vert det kvart fjerde år utarbeidd nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging (PBL §6-1). Forventningane skal vere retningsgjevande, og dei skal leggest til grunn for kommunestyret sitt arbeid med kommunale planar.

[Dei nasjonale forventningane frå juni 2015](#) hadde følgjande hovudtema:

1. Gode og effektive planprosessar
2. Berekraftig areal- og samfunnsutvikling
3. Attraktive og klimavennlege by- og tettstadsområde

Desse la viktige føringar for utarbeiding av kommuneplanen sin samfunnsdel, bustadpolitisk handlingsplan og for viktige prioriteringar i planprogrammet til arealdelen.

I «[Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2019-2023](#)» har regjeringa lagt ytterlegare vekt på berekraftig utvikling, og beskriv fire store utfordringar vi står ovanfor i denne planperioden:

1. å skape eit berekraftig velferdssamfunn
2. å skape eit økologisk berekraftig samfunn gjennom mellom anna ein offensiv klimapolitikk og ei forsvarleg ressursforvaltning
3. å skape eit sosialt berekraftig samfunn
4. å skape eit trygt samfunn for alle

Regjeringa har gitt føring om at **FN sine berekraftsmål** skal leggest til grunn for å ta tak i dei største utfordringane i vår tid!

Statlege planretningsliner (SPR)

Statlege planretningsliner (SPR) konkretiserer dei nasjonale forventningane, og skal leggest til grunn i kommunal planlegging. Dei er heimla i plan og bygningslova.

Følgjande statlege planretningsliner er lagt til grunn i revisjon av arealdelen:

- [SPR for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjø \(2011\)](#)
- [SPR for samordna bustad-, areal- og transportplanlegging \(2014\)](#)
- [SPR for klima- og energiplanlegging og klimaomstilling \(2018\)](#)
- [Rikspolitiske retningsliner for barn og planlegging \(2019\)](#)

[Leve heile livet – Ei kvalitetsreform for eldre](#) (St.meld. 15 – 2017-2018) – som mellom anna har fokus på å skape eit meir aldersvennleg Norge og ei aldersvennleg samfunnsutvikling. Kommunen må vise korleis dei svarar på desse utfordringane i planane sine for å få tilgang til nye tilskotsmidlar.

1.5.3 Gloppen som ein del av ein større region

Det er utarbeida fleire regionale planar som legg føringar for kommunalt planarbeid. Her vil vi særskilt nemne:

Regional plan for klimaomstilling 2018 – 2021 (Sogn og Fjordane)

Planen beskriv både utfordringar og tiltak knytt til utsleppsreduksjon, klimatilpassing og naudsynt samfunnsending, og har definert og prioritert 8 tema for klimaarbeidet i fylket.

Strategi for tettstadutvikling og senterstruktur 2018 – 2022 i Sogn og Fjordane

Denne strategien inneheld planføresegn og retningslinjer som vart vedteken i 2017:

«*Avgrensing av sentrumsområde skal vere fastsett i gjeldande kommuneplan, eller etter ei planfagleg vurdering kan ein avgrense sentrumsområde i områderegeringsplan*» (planføresegn). «*Innanfor sentrumsområda bør universell utforming vere vektlagt slik at innbyggjarane enkelt kan ta del i aktivitetane i sentrum uavhengig av funksjonsnivå*» (retningsline).

Strategiplanen inneheld i tillegg følgjande retningslinjer for bustadutvikling:

«*Nye bustadområde i tettstaden bør planleggjast i gang- og sykkelavstand frå sentrum definert i kommune- og reguleringsplan*». «*Det bør leggjast til rette for eit variert bustadtilbod, med utgangspunkt i kommunane si venta demografiske utvikling*».

«*Bustadområde bør plasserast i tilknytning til eksisterande kollektivknutepunkt og/eller trasear*».

Regional Transportplan 2018–2027

Regional transportplan (RTP) omhandlar heile transportsystemet i fylket, inkludert transportformer der ansvar og verkemiddel ligg til andre forvaltningsnivå enn det fylkeskommunale. Føremålet er at RTP skal vere ein langsiktig strategiplan for transportsektoren i Sogn og Fjordane.

Det er eit mål å ha større fokus på miljøvennlege transportmiddel, og det er difor utarbeidd ein gå- og sykkelstrategi som grunnlag til Regional transportplan (2018–2027). Strategien rettar innsatsen mellom anna mot dei største tettstadene, rundt skulane, at ein skal kombinere utbygging av nye vegsamband for gåande og syklende med utbetring av dagens tilbod. I Regional transportplan er det mellom anna sett mål om at 80 pst. av skuleborna som ikkje har rett på skuleskyss, skal gå eller sykle til skulen. Det samla talet på daglege reiser til fots eller på sykkel i fylket skal auke til 35 % innan 2027. Talet på syklende skal auke årleg i planperioden i dei 10 største tettstadene i fylket, og kommunesenteret Sandane er ein av desse.

Regional planstrategi - «Utviklingsplan for Vestland fylkeskommune 2020-2024»

Nye Vestland fylke har i forkant av arbeidet med planstrategi for den nye regionen, utarbeidd 3 grunnlagsdokument som gjer reie for regionale utviklingstrekk og hovudutfordringar.

Med bakgrunn i innspel, analysar og gjeldande planar har fylkeskommunen definert følgjande overordna mål for utvikling av Vestland fylke:

Mål 1: Klima og miljø som premis for samfunnsutviklinga

Mål 2: Lokalsamfunnet som ramme for gode kvardagsliv i heile Vestland

Mål 3: Like moglegheiter til å delta i verdiskapinga

Mål 4: Vestland som det leiande verdiskapingsfylket og nasjonal pådrivar for eit regionalisert og desentralisert Noreg.

Potensiale for endring og positiv utvikling er størst der flest mogleg oppfattar dei same utfordringane og jobbar i same retning for å løyse dei.

1.5.4 Lokale styringsdokument for Gloppen

I tillegg til nyleg vedteken samfunnsdel er det utarbeida og vedteke fleire viktige kommunedelplanar dei siste åra, som legg føringar for kommunen sin arealbruk:

I juni 2017 vedtok kommunestyret to viktige planar. [«Bustadpolitisk handlingsplan for Gloppen 2017 – 2025»](#) omtalar viktige føringar for kommunen sitt vidare arbeid med bustadutvikling. [«Barnehage og skulebruksplan 2017 – 2030»](#) konkluderer på framtidig barnehage- og skulestruktur. Planen legg ikkje opp til endring av skulestruktur, men peikar på behovet for ein sentrumsnær barnehage. Etablering av ein sentrumsbarnehage har vore utgreia og føreslege av kommunedirektøren, men det har så langt ikkje vore politisk ønskje om å realisere dette tiltaket.

[«Kulturminneplan for Gloppen 2019 – 2029»](#) vart vedteke av kommunestyret i august 2019. Planen skal bidra til ei forsvarleg forvaltning og bevaring av verdifulle kulturminne i Gloppen. Fornminne som er kartlagt i vår kommune er automatisk freda, og er under Riksantikvaren si forvaltning. I kulturminneplanen er det også beskrive verdifulle kulturminne av nyare tid som vi ønskjer skal bevarast. Mange av desse ligg på privat grunn, og kommunen legg til rette for kunnskapsbygging og dialog om bevaring med grunneigar. Det vil bli vurdert å legge omsynssone på fleire av kulturminna i planen.

[«Kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2019 – 2022»](#) Planen bygger på nasjonale og regionale føringar, og legg vekt på at alle skal ha høve til å delta i idrett eller drive med eigenorganisert fysisk aktivitet. Vidare har den eit sterkare fokus på å legge til rette for friluftsliv og område for dette enn tidlegare planar.

[Heilskapleg risiko- og sårbarheitsanalyse \(ROS-analyse\) for Gloppen kommune](#) vart vedteken februar 2020.

2 HOVUDUTFORDRINGAR

I «Planstrategi for Gloppen 2020 – 2024» vart følgjande utfordringar trekt fram som dei viktigaste å jobbe vidare med i denne planperioden:

1. Klimaomstilling
2. Sosialt berekraftige lokalsamfunn
3. Sunn økonomi, demografi og folketalsvekst

4. Nytenkjande og attraktive arbeidsplassar

Gloppen kommune står føre store utfordringar i komande planperiode, til likes med fleire andre mellomstore kommunar, og har ei viktig rolle i å bidra til ei positiv utvikling av regionen. Kommunen har mange sterke og gode kvalitetar det er viktig å utvikle vidare. Arealdelen må medverke til vekst og utvikling på en bærekraftig måte, og er eit sentralt verktøy som må bygge opp under dette.

2.1 Klimaomstilling

Endringar i klimaet er ein av dei største utfordringane verda no står overfor, og lokalsamfunnet Gloppen må ta sin del av ansvaret for å møte denne utfordringa. Kommunen si arealplanlegging har stor innverknad på fleire område som har konsekvensar for klima og miljø. Transport, energiløysingar og grøntareal vert påverka av arealplanlegginga vår. I tillegg må arealplanlegginga legge til rette slik at kommunen er rusta for framtidige klimaendringar.

Klimaomstilling handlar om tre innsatsområde – utsleppsreduksjon, klimatilpassing og samfunnet si evne til å omstille seg til ein ny kvardag.

Utsleppsreduksjon

Miljødirektoratet gir årleg ut statistikk for utslepp av klimagassar innanfor kommunegrensa (direkte utslepp) målt i CO₂ ekvivalentar. I 2018 hadde Gloppen eit utslepp på 42400 tonn CO₂e der 31% av dette var knytt til vegtrafikk og 50% til jordbruk. I 2050 skal vi vere eit lågutsleppssamfunn, der desse tala skal vere redusert med 90%. Kommunen jobbar med klimaplan som vil sjå på tiltak i lag med lokalt næringsliv og med landbruket for å planlegge reduksjon i klimagassutslepp.

Dei viktigaste grepa som må gjerast i arealdelen, er å sikre at framtidig arealbruk ikkje gir oss auka klimagassutslepp. Dette utfordrar oss til å bygge gode og klimavenlege tettstadar med nærområde som legg betre til rette for at fleire bur, handlar og jobbar tett på trafikknutepunkta og sentra våre, slik at fleire kan la bilen stå i det daglege. Fortetting rundt tettstader og bygdesenter vil gje redusert transport ved at fleire kan gå, sykle og bruke kollektiv i åra framover. Gloppen har fleire eigna utbyggingsareal i og rundt kommunesenteret Sandane og tettstadane Reed og Byrkjelo. Potensialet for fortetting og transformasjon er stort. Utvikling og vekst må sjåast i samheng med klimaomstilling, fornying og innovasjon.

Matjord er viktig arealressurs for matproduksjon, samtidig som det bind karbon. Omdisponering av matjord har direkte klimakonsekvensar i utslepp av karbon. Det har også breiare konsekvensar for beredskap og samfunnstryggleik, og indirekte konsekvensar i utslepp knytt til import av mat. Dersom ein politisk vel å omdisponere matjord, så må dette gjerast på ein mest muleg arealeffektiv måte.

Klimatilpassing

Klimaprofil for vårt område visar at det vert mildare ver, meir nedbør, hyppigare periodar med kraftig nedbør og havnivåstigning. Dette gir auka risiko for flaum, skred og stormflo. Arealdelen skal ta omsyn til desse utfordringane ved nye utbyggingsområde.

Samfunnsendring

Samfunnet si evne til å omstille seg til ein ny kvardag handlar både om bedrifter og oss som enkeltindivid. Korleis kan vi drive verksemda vår med minst muleg klimafotavtrykk? Og korleis kan vi leve liva våre i Gloppen på ein miljøvennleg måte? Arealdelen gjeld for 10 år fram i tid, og vi vil nok

oppleve at vi som samfunn og individ vil stå overfor endringar i åra framover. Arealbruk vil bli målt opp mot konsekvensar for klima- og miljø i sterkare grad enn før.

2.2 Sosialt berekraftige lokalsamfunn

Folkehelsearbeid er eit langsiktig og systematisk samfunnsutviklingsarbeid retta mot heile befolkninga. Nasjonale føringar gir kommunane eit ansvar for å fremme befolkninga si helse, utjamne sosiale skilnadar og dreie utviklinga mot førebygging framfor reparasjon.

Gloppen har utfordringar knytt til levekår og folkehelse (sjå kap.2 i [Helse og trivsel kunnskapsgrunnlag for Gloppen 2019](#)), og det er viktig å gjere gode grep i arealdelen som kan medverke til at dette bilete endrast. Arealdelen vil kunne ha sterk påverknad på innbyggjarane si folkehelse. Viktige faktorar er tilrettelegging for fysisk aktivitet og friluftsliv, tilgang på grønne lunger, sosiale møteplassar, gode bu- og skulemiljø, trygge skulevegar. Folk sine levekår vert påverka gjennom tilgang på bustad, sosiale møteplassar og gode nærmiljø.

Det er gjennomført fleire positive utviklingstiltak i Gloppen dei siste åra. Kommunesenteret si utvikling er viktig, og handelsnæringa i Gloppen opplever sterk konkurranse frå Eid, Førde og netthandel. Det er hard konkurranse om å tilby dei beste levekåra for bustad og fritid, arbeid og handel, oppvekst og skule, helse og kultur. Ein målretta og langsiktig strategi for tettstadutviklinga er nødvendig for å skape ein god tettstad for dei som bur, jobbar og oppheld seg her, og for å nå opp i konkurransen om å tilby gode og attraktive stadkvalitetar.

Målet har vore ein samordning av areal- og transportpolitikken. Den er avgjerande for oppnå ønska samfunnsutvikling der attraktivitet, tilgjengelegheit og god folkehelse er nokre av kvalitetane. Sentrumsplanen for Sandane og ny arealdel må følgje opp med plangrep som medverkar til å nå dei overordna måla i samfunnsdelen. Tettstadutvikling er langsiktig arbeid, der det er viktig å halde stø kurs over lang tid. Samtidig er det avgjerande at dei små skritt vi tek over tid går i riktig retning.

2.3 Sunn økonomi, demografi og folketalsvekst

Befolkningsvekst har lenge vore eit sentralt mål for Gloppen. Sjølv om dei siste åra har vist positive tall, har veksten vore lågare enn landsgjennomsnittet. Gjennomsnittlig befolkningsvekst har vore rundt 1.8 % dei siste 5 åra, men med årlege variasjonar. Befolkningsveksten i perioden 2009-2020 har først og fremst kome i tettstadane våre og bustadfelt i randsona, og skuldast mellom anna ei markant auke i talet på to- og firemannsbustader her.

SSB si ferske framskriving av folketalet i Gloppen i komande planperiode (2020 – 2030) viser at vi vil få ein nedgang i folketalet på 167. Tala er klart meir negative enn tidlegare prognosar for same periode. I Vestland fylkeskommune sin ferske statistikk, kjem Gloppen betre ut enn i denne prognosen, med ein vekst på i overkant av 100. Etter SSB sin tidlegare prognose for perioden 2002 – 2020 skulle folketalet i 2020 ligge på 5440, mens folketalet i 2020 reelt ligg på 5848 (etter 1. kvartal). Dette visar at vi mest truleg kan forvente ein meir positiv vekst enn SSB si prognose tilseier. Det er likevel vert å merke seg at veksten først og fremst kjem i tal eldre. I følgje Vestland sin statistikk vil det i 2030 vere 236 fleire eldre over 67 år, og av desse vil 158 vere over 80 år. Dette må ha innverknad på korleis vi legg til rette for bustadutvikling i denne planperioden.

2.4 Nytenkjande næringsliv og attraktive arbeidsplassar

Målretta arbeid for å skape eit sterkt og variert næringsliv er eitt av dei viktigaste innsatsområda for Gloppen kommune framover. Gjennom felles næringsstrategi for Nordfjordregionen vert det gjort grep for ei felles marknadsføring og utvikling av gode næringsmiljø. Dette viser seg gjennom:

- Eit næringsliv som er tilpassa «det grønne skifte»
- Industri med fokus på vekst og utvikling
- Det jobbast med vekstprosjekt i heile regionen
- Samarbeid med forskingsmiljø - Strukturplast, Nomil

Arealdelen må støtte den regionale satsinga slik at den legg til rette for vekst på område der regionen har sine fortrinn. Vidare må den legge til rette for nye næringsområde som gjer ei slik satsing mogleg i kommunen vår. Næringslivet har i liten grad kome med konkrete forslag eller behov for nye næringsareal, noko som gjer det utfordrande å få til ei langsiktig planlegging.

Gloppen er ein kommune med store og verdfulle skog- og jordbruksressursar. Gjennom arealdelen er det lagt vekt på å ta sterkare omsyn til utvikling av desse næringane. Dette er mellom anna gjort gjennom oppdatering av kjerneområde landbruk.

3 HOVUDGREP I NY PLAN

Erfaringar med gjeldande arealplan:

- Planen er utarbeidd etter plan- og bygningsloven av 1985, og følgjer ikkje noverande lovverk i form av arealformål og omsynssoner. Det er difor behov for ein full gjennomgang og revisjon av plankartet i tråd med dei planane som er vedtekne.
- Planen manglar føresegner på fleire område, m.a. definisjonar av bygningstypar og rammer for utnyttingsgrad for fleire formål.
- Vi har fleire område i gjeldande plan som ligg som spreidd bustad og spreidd fritidsbustad i LNF, utan at det er slått fast talet på einingar som kan realiserast (utnyttingsgrad). Dei er heller ikkje i tilstrekkeleg grad konsekvensvurdert med tanke på korleis dei påverkar miljø og samfunn.
- Vi har mange gamle reguleringsplanar som ikkje fyller dagens krav.

Det er gjort ein grundig gjennomgang av gjeldande kommuneplan som følge av endra plan- og bygningslov. Føresegner og retningslinjer er revidert og presisert som ein følge av dei erfaringar ein har gjort seg i denne planperioden, m.a. gjennom detaljplanlegging, dispensasjons- og byggesaksbehandling. Eit viktig mål med dette arbeidet har vore å få etablert eit system som gir betre styring og oversikt over lokalisering av ny utbyggingsareal.

3.1 Fortetting og utviding av eksisterande byggeområde framfor nye område

Fortetting og ein meir effektiv arealbruk av dei areala som vert avsett til byggeområde, er ei overordna føring både frå statleg og regionalt hald. Også gjennom kommuneplanens samfunnsdel er det prioritert å legge til rette for at fleire vel å bygge nær sentrum av tettstadane våre. I arealdelen må fortettinga forsterkast, og nye attraktive bustadområde må leggest så tett inntil sentrum av tettstadane og grendene våre som mogleg. Dette for å bygge opp rundt viktige sentrumsfunksjonar som handel og service, betre kunne utnytte eksisterande infrastruktur, og legge til rette for at fleire kan gå og sykle til daglege aktivitetar. Planforslaget har prioritert innspel og område som ligg nærast mogleg opp til eksisterande tettstadar og bygdesentra og eksisterande infrastruktur.

3.2 Formålet LNF spreidd busetting

Eksisterande enkelttomter i LNF-område er lagt inn som *LNF- spreidd bustad* eller som *bustadformål* avhengig av området. Tomtene er i hovudsak frådelt ved dispensasjon.

Det er lagt inn større område med LNF-spreidd enkelte plassar der det er komen inn konkrete innspel til bustadbygging, og der det ikkje er ønskjeleg med bustadfelt. Desse områda er naturlege utvidingar av eksisterande bustadmiljø med frådelte bustader eller våningshus. Bortsett frå i konkrete utvidingar av eksisterande bustadmiljø, vurderer vi at LNF-spreidd ikkje ei god løysing for å legge til rette for utbygging av enkeltbustader i LNF-område.

Kommunen har fått nokre innspel til avsetting av enkelttomter til bustad. Disse vert ikkje avsett i kommuneplanen, men det er laga retningslinjer til behandling av dispensasjonar. Svakheita med ein slik løysing er at totalen av frådelingar ikkje vert vurdert i kommuneplanen. Sjølv om enkelttomter vert lagt inn i kommuneplanen, vil det ikkje vere mogleg å vurdere totalen i kommuneplanen fordi det ikkje er mogleg å vite om det vert gitt dispensasjonar i planperioden og kor mange av avsette bustadtomter det vert bygd på. Innspel til enkelttomter er ofte grunna i framtidig generasjonsskifte, som del av arveoppgjør eller planlagt å gis til barn eller barnebarn og det er derfor stor usikkerheit om dei vert realisert. Det er vår klare vurdering att dispensasjonsbehandling med retningslinjer sikrar betre vurdering enn det vi klarer å oppnå i kommuneplanen, men totalbelastninga på eit område må vere tema i dispensasjonsbehandlinga.

3.3 Vern av verdifull landbruksjord og kulturlandskap

Gloppen kommune er ein av dei største landbrukskommunen i Vestland fylke, og primærnæringa er ein viktig del av næringsgrunnlaget. Landbruksnæringa har vore ein av grunnpilarane for busetnad på bygdene. Heile 2090 personar var busett på landbrukseigedom i 2009. Ser vi på utvikla dei ti siste åra ser vi at talet har gått ned med 331 personar til 1759 i 2019.

Nesten 6 % av jordbruksarealet i Gloppen har i perioden 2006 til 2019 gått ut av produksjon eller vorte omdisponert. I same periode har talet på aktive landbruksføretak i Gloppen hatt ein nedgang på 26,5 %. Tilsvarande tal for Sogn og Fjordane er om lag 19 %. Til tross for nedgangen er produksjonen oppretthalden. Det har i seinare år vorte større og større einingar, som følgje av fleire samdrifter og frådeling av tun og sal av restareal.

Dei dyrka areala legg grunnlaget for matproduksjonen i Gloppen og har ein særleg verdi i beredskapssamanheng, og som kulturlandskap. Eit aktivt og levande landbruk, som samstundes held kulturlandskapet i hevd, krev store investeringar. Dette gir behov for langsiktige rammevilkår. Det er derfor viktig å verne dei beste produksjonsareala. Parallelt med arbeidet med kommuneplanen er kjerneområde landbruk oppdatert og dei viktigaste områda – indrefiletten merka med raud skravering. Kommunen kan her medverke gjennom god og langsiktig arealplanlegging. Eit aktivt og framtidretta landbruk må vere tydeleg både i dei lokale og regionale arealdiskusjonane. Landbruket si rolle i klimasatsinga, og potensiale for nye næringar må framhevast.

Nye verksemder innan reiseliv i tilknytning til landbruk, til dømes «inn på tunet» og verksemder knytt til lokal mat og turisme, kan ha arealmessige konsekvensar. Det kan dreie seg om omdisponering og bruksendring for bygningar, samt nybygg i landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF).

Planlagt utbygging av ny E-39- trase gjennom Byrkjelo vil legge beslag på mykje dyrka mark. Dette har innverknad på arealdelen. Det må vurderast om det er mogleg å nydyrke, tilbakeføre nedlagte vegtrasear der det ligg til rette for det og opparbeidde deponiområde til dyrka mark.

Faglaga i landbruket, til dømes bondelag og skogeigarlaget, har vore medverkande i arbeidet med å sikre verdifulle jordbruksområde i arealdelen.

3.4 Forholdet til eldre reguleringsplanar

Reguleringsplanane som skal gjelde etter at ny kommuneplan er vedteke må gjennomgåast. Kommunen har vurdert om reguleringsplanane er i samsvar med nytt lovverk og nasjonale og regionale interesse. Av totalt 93 vedtekte reguleringsplanar i kommunen er 65 heimla i plan- og bygningslova av 1985 eller tidlegare. Det er klar samanheng mellom kor gamle planane er og manglar i planane. Til dømes manglar 18 av 22 planar, som vart vedteke før 1990, føresegnar om utnyttingsgrad. Utdaterte reguleringsplanar er utfordrande fordi dei er basert på eit anna kunnskapsgrunnlag enn det som vert kravd i dag. Det er utfordrande for både grunneigar, utbyggar, kommunen og naboar å vite kva som er tillat og kva som kan tillatast på eigedommane. Når ikkje reguleringsplanen gir dei rammene som er forventa kan det gje ein feilaktig oppfatning av at det er fritt fram. Det igjen kan hindre ei vidare utvikling av området, fordi det heller ikkje viser utnyttingspotensialet. Mange reguleringsplaner er ikkje bygd slik det var tenkt og samsvarer ikkje med verkelegheita. Når kommunen behandlar søknader med bakgrunn i private reguleringsplaner som er eldre enn 10 år, har kommunen plikt til å sjå til at reguleringsplanen er nødvendig oppdatert. Dette er ikkje allment kjent og gjer at grunneiger ofte ikkje er klar over kva krav og moglegheiter som er knytt til sin eigendom. Kommunen har gått gjennom gjeldande reguleringsplanar og vidarefører 85 av 93 planar i tillegg til kommunedelplan for Anda - Lote. Gjennomgangen er summert opp i vedlegget «Gjennomgang av reguleringsplanar».

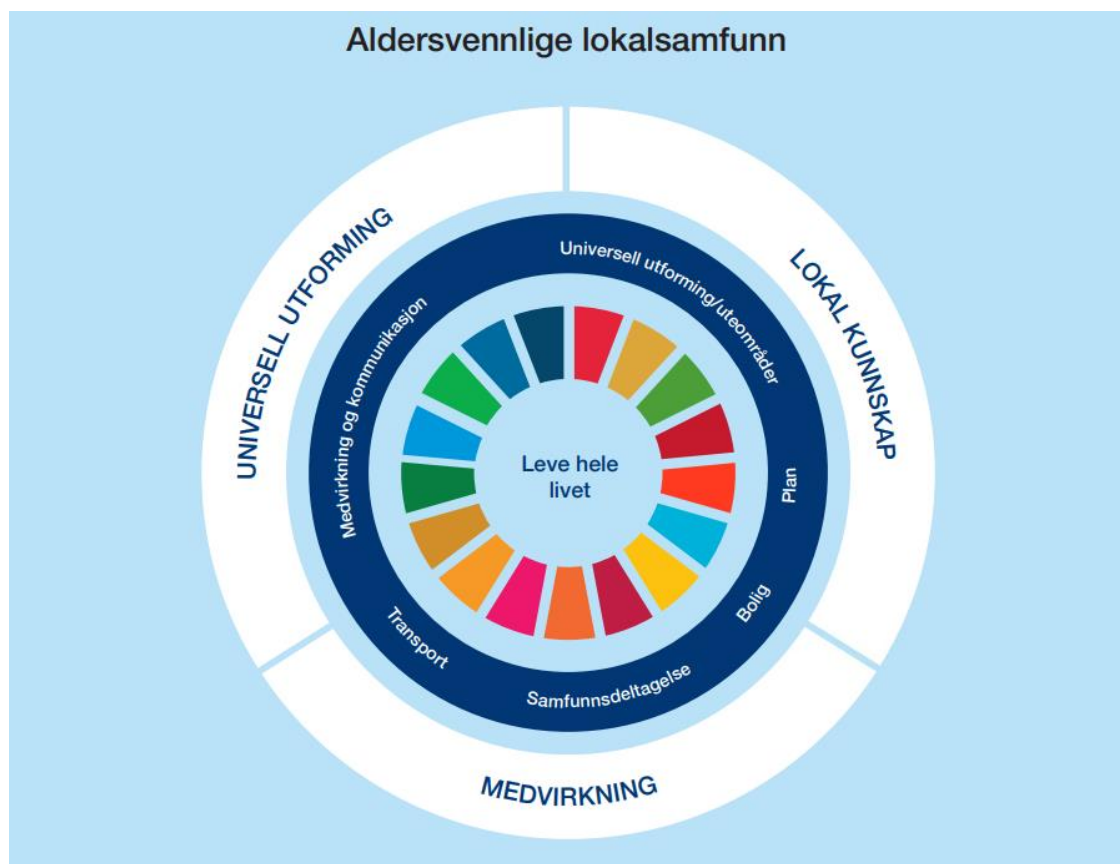
3.5 Aldersvenleg samfunnsutvikling

Kommunens demografi dei komande åra er utfordrande og med bakgrunn i det må vi forvente fødselsunderskot også i åra som kjem. Det vil difor vere særst viktig å finne gode grep i arealdelen som legg til rette for økt tilflytting. Gode og attraktive bustadområde med variert bustadstruktur, legge til rette for arbeidsplassvekst og vitale og levande tettstadar er noen av dei mest sentrale grepa som arealdelen må understøtte. Det må verte meir attraktivt for utbyggarar å gjennomføre

fortettings- og utbyggingsprosjekt som sikrar eit meir variert tilbod av leilegheitstyper og bustader i eksisterande og nye bustadfelt.

Samtidig må kommunen planlegge for eit samfunn der fleire bur i mindre hushald og stadig fleire vert eldre. Det utfordrar bustadpolitikk, bustadstruktur og tilrettelegging av dei fysiske omgjevnadane - element som kan styrkast gjennom gode grep i arealdelen.

Universell utforming

På grunn av ein aldrande befolkning, og at det er viktig at fleire bur lenger i eigen bustad, vil kommunen i framtida ha stort underskot av tilgjengelege bueiningar. Kommunen bør oppfordre til at bustadeigarar gjer tiltak for å gjere bustadane sine tilgjengelige, men kommunen har ikkje moglegheit til å tvinga fram ein slik utvikling. Derfor er det spesielt viktig at kommunen krevjar at nye bustader er tilgjengelege. Det er krav i teknisk forskrift (TEK17) om at bueiningar med krav om heis og bustader med alle hovudfunksjonar på inngangsplanet skal vere tilgjengelige, med mindre terrenget er for bratt til at det er mogleg å oppfylle kravet til stigningsforhold på gangadkomst. Teknisk forskrift krev berre at bueiningar skal vere tilgjengelige dersom utbygger vel å legge alle funksjonar på inngangsplanet og plasserer huset slik på tomta at det er terrenget ikkje blir for bratt. For å sikre at det byggjast tilgjengelege bueiningar må kommunen krevje det i plan. Ved utbyggingar av fleire bueiningar krevjar føresegnene at utbygger finner løysingar slik at minimum 50 % av bueiningane er tilgjengelege. Ved regulering av bustadfelt skal andelen tilgjengelige bueiningar sikrast i reguleringsplanen. Krav om 50 % tilgjengelige bueiningar betyr at bustadhus ved enkelt frådelingar skal vere tilgjengelige. Ved vurdering av frådeling av bustadtomt skal det visast til løysing for korleis det kan byggjast tilgjengeleg bustad på tomta.

4 OMRÅDE FOR BYGG OG ANLEGG

Vedlagt oversikt over bustadareal avsett i gjeldande arealplan og nyare reguleringsplanar, og gjennomførte utbyggingar i perioden, viser at vi langt på veg dekker behovet for nye bustader i planperioden. I hovudsak var dette ein plan som la til rette for både spreidd utbygging i fleire grender og etablering og opparbeiding av fleire sentrumsnære bustadfelt. Dette gjaldt særskilt utviding av bustadfeltet Valborgkleiva mot aust og etablering av Hetlebakkane bustadfelt på Reed.

4.1 Tettstadutvikling

I kommuneplanens samfunnsdel og planprogram for arealdelen er det vedteken fleire viktige strategiar for tettstadutvikling i Gloppen.

Arealstrategi for tettstadutvikling:

- *I tettstadane i kommunen skal det leggest til rette for fortetta bustadutvikling, høg arealutnytting og transformasjon.*
- *Tettstadane våre skal utviklast på **gåande og syklande sine premissar**. Dette stiller krav til gode trafikale løysingar gjennom sentrum, og at det vert jobba for samhengane gang- og sykkeltrasear mellom bustadområde, barnehage, skule og arbeidsplassar i tilknytning til og inn imot tettstadane våre.*
- *Sikre ei **heilskapleg utvikling** av Sandane sentrum som ein fjordlandsby, gjennom samskaping med grunneigarar, næringar i sentrum og regionale aktørar. Vidare utvikling av tettstaden skal ha fokus på den unike koplinga mot fjorden.*
- *Gjennom ny sentrumsplan sette av areal til framtidretta næringsutvikling i sentrum, i kombinasjon med bustader og nye møteplassar.*
- *Sette av areal til **uformelle møteplassar** i tettstadane våre. Møteplassane skal ha universell utforming, kunne brukast av folk i alle aldrar og tilretteleggast for fleirbruk.*

I ny arealdel er tettstadane våre definert og avgrensinga, og merka av i kart. Dette er i tråd med regional føresegn. Samfunnsdelen beskriv korleis kommunen ønskjer ei vidare utvikling av dei. Detaljering av arealbruken skal gjerast gjennom område- og detaljreguleringsplan.

Sandane er kommunesenter og den største tettstaden i Gloppen kommune, og utgjer ein av fire viktige tettstadar med kvart sitt særpreg i Nordfjordregionen (omtalt som fleirkjernestruktur i strategiplan for Nordfjodrådet). I samfunnsdelen er det eit klart mål å styrke Sandane sin posisjon som ein attraktiv og berekraftig tettstad for heile gloppesamfunnet, men også for regionen. I tillegg har vi tettstadane Reed og Byrkjelo og bygdesenteret Straumsholmen, som alle har viktige tenester og funksjonar for bygdene omkring.

Alle dei sist nemnte tettstadane våre har i dag barnehage og/eller barneskule, bibliotek, svømmebasseng og idrettsanlegg, lokale for heimetenester og bufellesskap for eldre, i tillegg til butikkar, lokale bedrifter og sist men ikkje minst forsamlingshus og møteplassar. Dette er viktige funksjonar som er med på å skape gode nærmiljø. I tilknytning til alle tettstadane er det etablert/ under etablering bustadfelt i gangavstand til sentrum, med ein kombinasjon av einbustader og fortetta bustader.

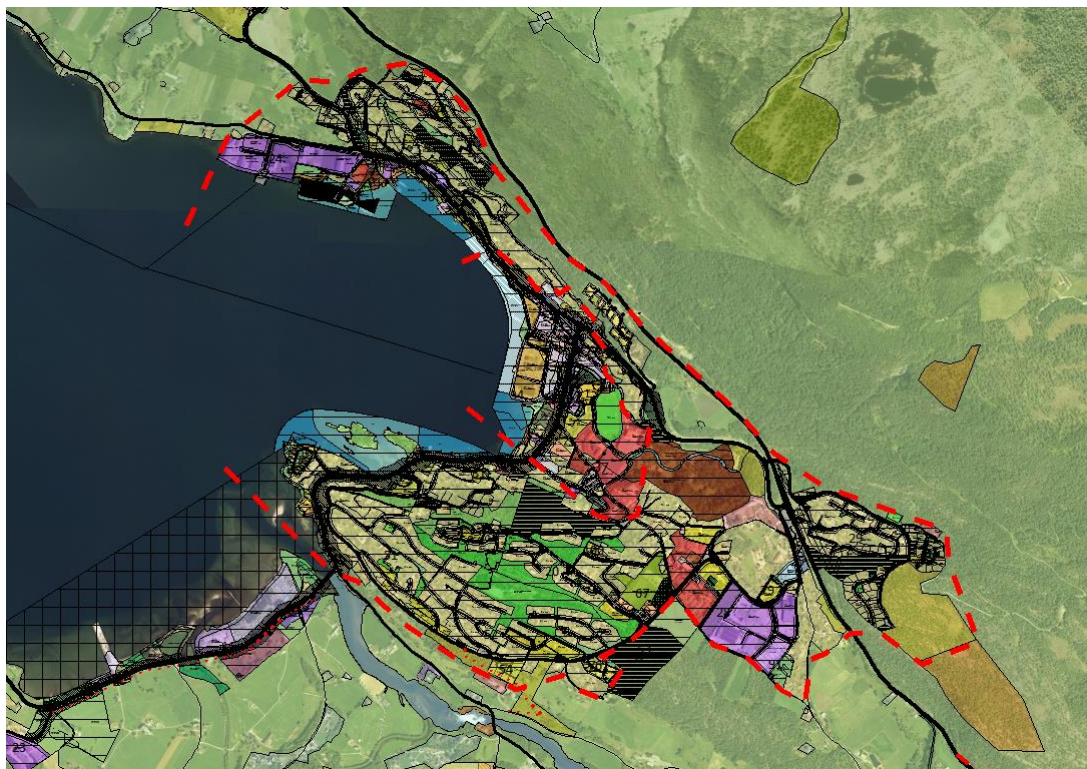
Statlege planretningslinjer legg sterke føringar for kommunane om å utvikle kompakte tettstader som reduserer transportbehov og legg til rette for klima- og miljøvennlige transportformer. Vidare utvikling av tettstadane i Gloppen skal bygge på dette prinsippet, men det er også viktig å ha som

føring i utvikling av gode nærmiljø i grendene. Område som er avsett til spreidd busetting er vurdert utifrå plassering, nærleik til grendesenter og infrastruktur.

4.1.1 Tettstadutvikling Sandane

Sandane er kommunesenter i Gloppen, og ein naturleg lokalisingsstad for offentlege og private tenester som dekkjer heile kommunen. Dette gjeld i tillegg til kommuneadministrasjon: ungdomsskule, vidaregåande skule, NAV-kontor, opplæringscenteret, PPT og barnevern, ulike kommunale, fylkeskommunale og private helsetenester, omsorgsbustader med heildøgns pleie- og omsorg og Gloppen omsorgssenteret. I overkant av 2200 er busett i eller nær kommunesenteret (auke på 163 dei siste 5 åra). Kartet under viser avgrensing av sentrumskerne og sentrumsnær sone.

Det er eit klart mål i samfunnsdelen å utvikle Sandane som ein berekraftig tettstad der det er teke klima- og miljøvennlege omsyn både når det gjeld bygningar og transportsystem. Det er også eit mål å legge til rette for at fleire skal kunne velje og ha lyst til å bu i sentrum.

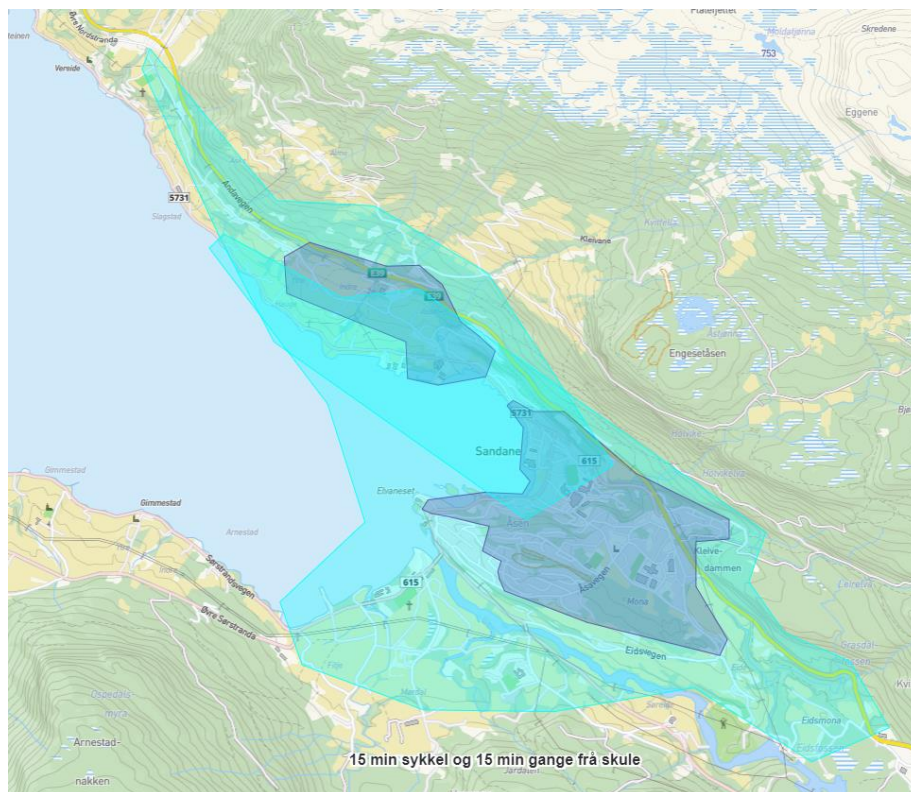
Parallelt med arbeidet med arealplanen har det vore arbeida med områdereguleringsplan for kommunesenteret. Planen vart endeleg vedteken september 2020. Her vart det lagt vekt på å sette av areal til framtidretta næringsutvikling i kombinasjon med nye bustader og møteplassar. Dette for å legge til rette for auka aktivitet i sentrumskjernen og at fleire kan velje å busette seg i sentrum. Her er det viktig å legge til rette for og vekt på, utvikling av gode og attraktive bustadmiljø i og omkring Sandane på tvers av aldersgrupper med viktige utandørs møteplassar som opplevast tilgjengeleg for alle aldersgrupper (Aldersvennleg tettstadutvikling).

Områdereguleringsplanen legg vidare til rette for at fleire skal kunne kome seg trygt fram til fots og på sykkel. I samfunnsdelen er det eit uttalt mål at fleire skal kunne velje ein aktiv framkomstform.

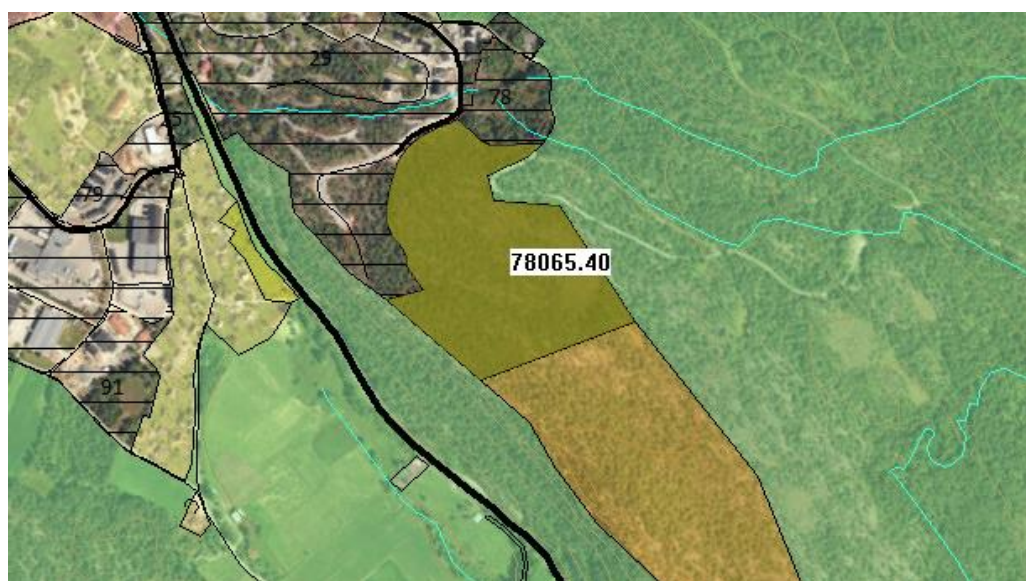
Område avsett til bustadformål

Det kom inn fleire forslag til nye bustadområde i Sandane-området. Dette har i tillegg til å bli konsekvensvurdert (KU) blitt vurdert opp imot reell gang og sykkelavstand til Sandane skule eller Nordstranda skule (Sjå kartutsnitt under).

Område for reell gangavstand frå skule (15 min.) er merka med lilla, og område for reell sykkelavstand (15 min.) er merka med turkis.

Det er i ny plan lagt inn to utdivingar av eksisterande bustadområde avsett i gjeldande arealdel – i Valborgkleiva og mellom Åsavegen og Enebø. Det er ønskjeleg at områda vert ein kombinasjon av einebustad og fortetta bustader.

Utviding av eksisterande felt i Valborgkleiva C

Ein rikare kvardag – midt i verda

Nytt bustadfelt mellom Åsavegen og Ebebø

Bustadfeltet mellom Åsavegen og Ebebø er prioritert for å dekke behovet for fleire bustader i området, og få realisert ein gang- og sykkelveg mellom Ebebø og Åsen. Mardal krins ligg utanfor avmerka sentrumssone, men har utvikla seg til å bli eit vekstområde. Realisering av gang- og sykkelveg vil knyte innbyggerane i Bukta tettare på Sandane skule, og barnehage, viktige fritidsarenaer og arbeidsplassar i Mona. Dette kan bidra til at fleire får ein tryggare skuleveg.

I tillegg er det lagt inn to mindre *område for fortetta bustader* tettare på sentrum – nord for omsorgsenteret, og på område nord for dette – tidlegare Mardal blikkenslager. Det er ønskeleg at desse vert sett i samanheng. Området ligg i tilknytting til gang og sykkelveg både mot sentrum og mot Myklebustflata.

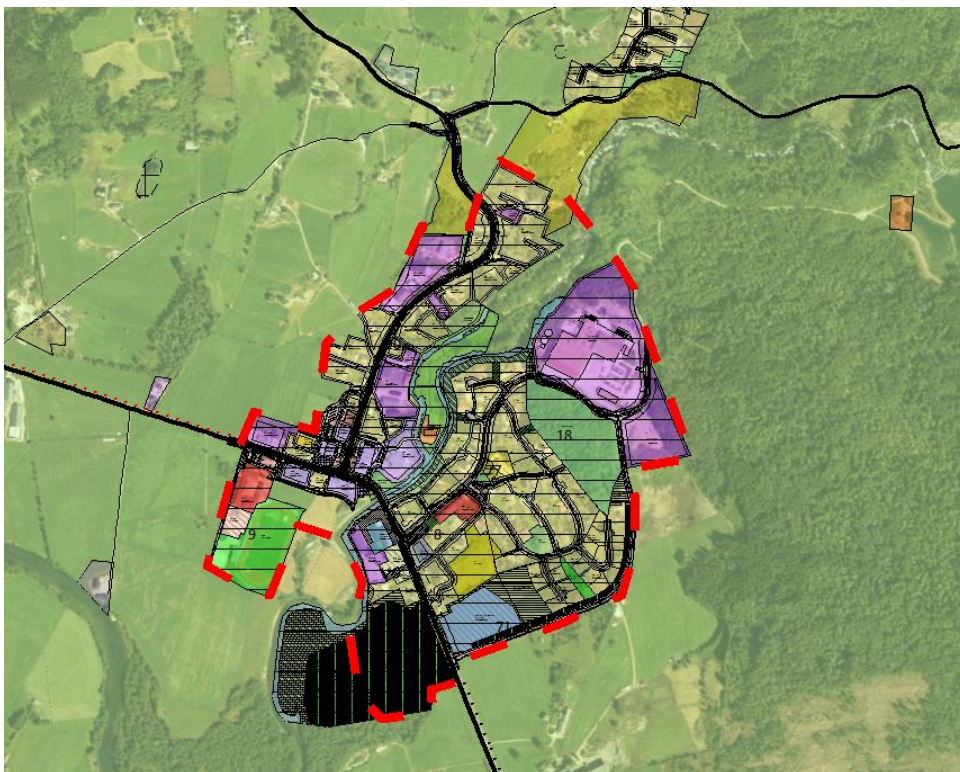

To mindre bustadfelt til fortetta bustader nord for omsorgsenteret som bør sjåast i samanheng.

4.1.2 Tettstadutvikling Byrkjelo

Tettstaden Byrkjelo ligg som eit knutepunkt mellom E39 og FV 60, midt i jordbruksbygda Breim. Barneskolen i Breim er lokalisert i sentrum av Byrkjelo, og i nærleiken av den ligg ei nasjonalt godkjent friidrettsbane og idrettsanlegg. Fleire lokale bedrifter er lokalisert i utkanten av sentrumssona av Byrkjelo, med Meieriet som den største arbeidsplassen. Rundt **775** er busett i området Byrkjelo, med omkring liggande grender. Dei fleste av desse er busett i tettbygde strøk (Byrkjelo sentrum og bustadfeltet Byrkjelo aust og Bjørnareimsura).

Bustadarealet sør for eksisterande bustadfelt på Bjørnarheim (gul markering nord for sentrumssona).

Område til bustadformål

Det er behov for å opparbeide nye areal til bustadfelt på Byrkjelo, då det er få tomter igjen i begge felt. I gjeldande arealdel ligg det inne eit område søraust for Bjørnarheimsura, mellom Dalevegen, Myklebustdalselva og eksisterande bustadområdet rundt Krthusvegen. Dette vert vidareført med ei utviding mot aust for å få til ein gang- og sykkeltrase mellom bustadfelt, sentrum og Breim skule. Det er lagt inn eit mindre bustadområde i Jomfrusvingen vest for FV60. Dersom det skal bli eit attraktivt bustadområde er det viktig å legge til rette for snarveggar og alternativ skuleveg på vestsida av eksisterande busetting, i påvente av at regulert gang og sykkelveg langs FV60 vert realisert.

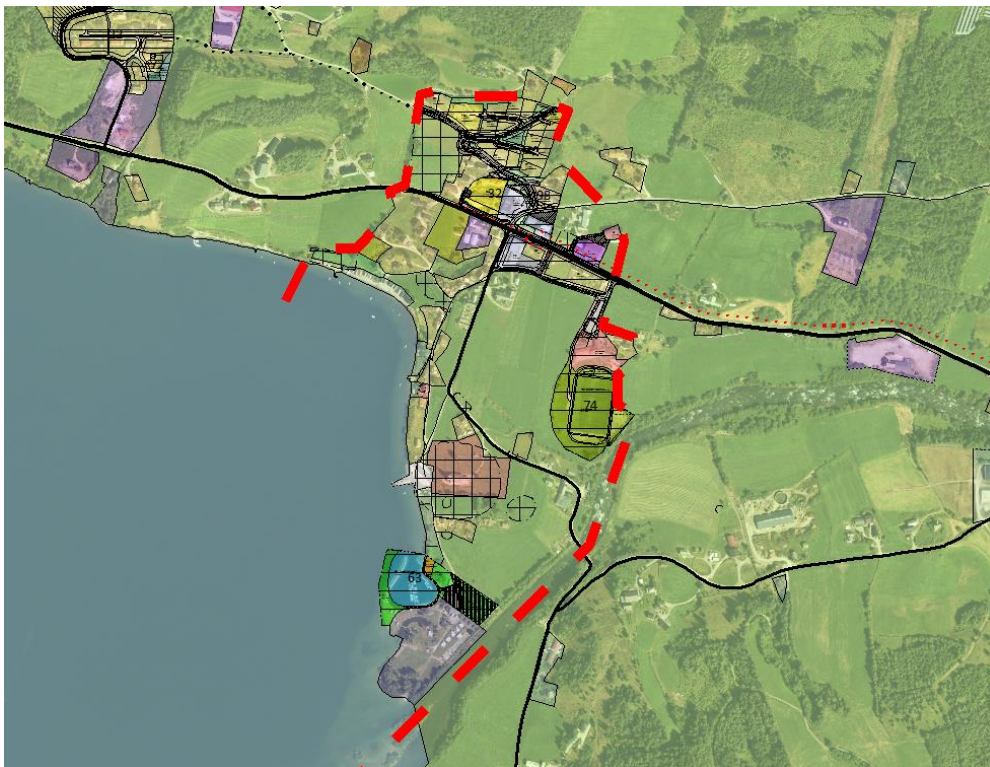
Når det gjeld Byrkjelo aust vart det i 2009 vedteke ein reguleringsplan som opnar for ei utviding av feltet mot Meierivegen med 21 nye tomter. Endeleg traseval for ny E39 vil få konsekvensar for kva for bustadfelt som kan realiserast. Utover dette er det rom for ei fortetting av tettstaden.

Bustadområde som er vidareført eller lagt inn i ny arealdel i område Byrkjelo, ligg anten innanfor gangavstand eller sykkelavstand frå skule og sentrum.

4.1.3 Tettstadutvikling Reed

Tettstaden Reed ligg på begge sider av E39, avgrensa av Breimsvatnet i vest og eit samanhengande jordbruksområde mot aust. Barnehagen i Breim er lokalisert i sentrum av Reed, med eit nærmiljøanlegg (kunstgrasbane) i same område. Rundt **630** er busett i området Reed, med bygdene omkring. Dei fleste av dei er busett i tettbygde strøk (Reed sentrum og byggefelta Hovden og Hetlebakkane).

Område til bustadformål

I Reed krins er det 19 ledige regulerte tomter fordelt på bustadfeltet Hovden og Hetlebakkane. I tillegg er det 5 -15 tomter avsett i gjeldande kommuneplan sørvest for bustadfeltet Hetlebakkane. Det er ikkje behov for fleire einebustadtomter i løpet av planperioden.

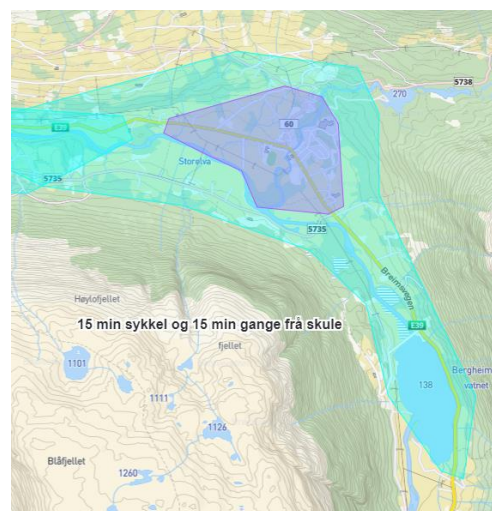
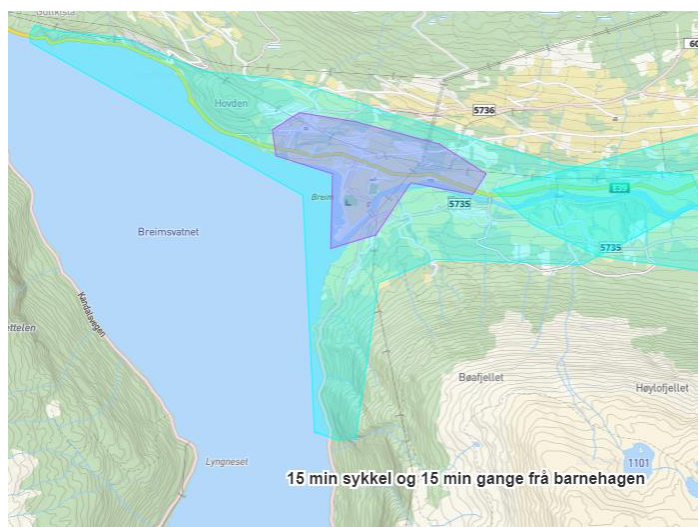
Det er sett av eit areal til sentrumsformål på sørsida av E39, vest for gartneriet. Dette opnar for fleire bustader på sentrumsflata på Reed, men også andre sentrumsformål.

Forslagstillar føreslår eldrebustader, men det kan også gje rom for mindre bueiningar til einslege og unge i etableringsfasa. Område er flatt og ligg nær matbutikk, gartneri og grøntområde i Reedfjæra.

Utover dette er det ikkje behov for å legge inn meir areal til bustadfelt på Reed. Det har ikkje i løpet av planperioden kome inn konkrete forslag til areal for spreidd busetting i LNF.

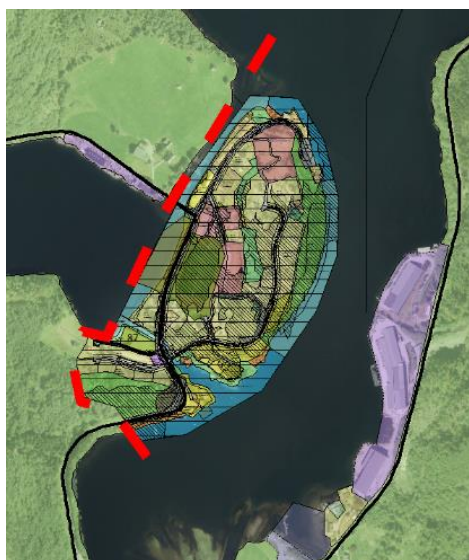
Karta under viser reell gang- og sykkelavstand til og frå Breim barnhage, og at tettstaden Reed ligg utanfor reell sykkelavstand til og frå Breim skule og sentrum av Byrkjelo.

Det har kompt inn fleire innspel til planen som understreker behovet for gang- og sykkelveg langs E 39 mot Reed. Denne er lagt inn som ønskjeleg, men vil truleg ikkje bli realisert før ein tek igjen denne strekninga. Dette er eit særskilt kostbart prosjekt som vil beslaglegge mye dyrka mark, og delar av vegtrasèen er på fleire plassar ikkje etter dagens standard.

4.1.4 Utvikling av bygdesenteret i Hyen – Område Straumsholmen

Bygdesenteret i Hyen vart definert i samband med at det vart utarbeida områdereguleringsplan for Straumsholmen. Det er i 2020 busett 209 innbyggjarar i Straume krins, som strekk seg frå Hope via Straume, Straumsholmen og Aa, til Holme og dei to gardane Osmundnes og Kleppen i nordaust. Fleire av bustadene i sentrum er leigd ut til arbeidsinnvandrarar ved Brødrene Aa, som bur her i periodar.

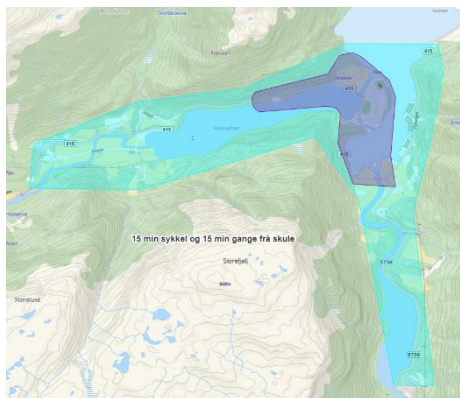

I Hyen krins er det 7 ledige regulerte einebustadtomter, to i byggefeltet sør på Straumsholmen og fem sørvest for Straumsholmen. I tillegg er det i områdereguleringsplan for Straumsholmen lagt inn 3 nye område for fortetta busetting i sentrumssona. Dei 5 tomtene sørvest for Straumsholmen vert ikkje sett på som attraktive tomter, mellom anna pga. lite sol det meste av dagen. I dag er det plassert eit midlertidig brakkebygg midt i feltet, som vert nytta til arbeidsinnvandrarar ved Brødrene Aa. Det er planar om detaljregulering av området.

I planprosessen har det vore mye fokus på å finne eit nytt område til einebustadtomter sentralt i Hyen. I førre planperiode vart det oppført 5 bustader i heile Hyen, kun to i bygdesenteret. Fleire tilsette ved båtverftet ønskjer å busette seg med familie, og behovet er difor aukande.

Ein rikare kvardag – midt i verda

Kartet til venstre viser reell gang og sykkelavstand til og frå Hyen skule, men barn som er busett på Holmestrand og på Hope er avhengig av skuleskyss på grunn av ras- og trafikkfarleg skuleveg.

Det er ikkje areal i Hyen til nye bustadfelt pga. omsynet til jordvern, strandsonevern og sist men ikkje minst store område med rasfare. Det er difor lagt inn to område til spreidd busetting i LNF, sjølv om dei ligg langt frå sentrum. (sjå kap. 4.3.2 Spreidd busetting i LNF).

4.2 Bustadutvikling i grendene våre

Gløppen er ein vidstrakt kommune med fleire tettstadar og bygder i tilknytning til desse. Sjølv om stadig fleire vel å busette seg i tettbygde strøk, er det framleis eit uttalt ønske om å oppretthalde ein spreidd busetnad. I samfunnsdelen er det både eit mål og ein strategi for folketalsvekst å skape rike og rause livsmiljø, der vi legg vekt på å redusere sosiale skilnader og utvikle lokalsamfunn der alle kjenner seg inkludert. Dette kjem til uttrykk i både framtidsbilete og strategiane:

«Vi har gode bumiljø både i Sandane og i bygdesentruma våre, med ulik grad av fellesskapsløysingar og møteplassar som skaper kontakt og samhald på tvers av alder og kultur».

«Kommunen skal ha ein offensiv bustadpolitikk og til ei kvar tid ligge i forkant med bustadtilbod i heile kommunen».

4.3 Nye bustadområde i grendene våre

4.3.1 Nordstranda

Det har i løpet av denne planperioden vore eit sterkt politisk engasjement for å legge til rette for eit nytt bustadfelt på Nordstranda, der fleire område har vore vurdert. I tråd med vedteken arealstrategi, har det vore eit mål å finne eigna bustadområde i nærleiken av Nordstranda skule og nærmare kommunesenteret Sandane, for at fleire skal kunne velje å gå og sykle til skule og arbeid.

Område til bustadformål rundt gamletunet på Austrheim

Ein rikare kvardag – midt i verda

I ny arealdel er det lagt inn eit bustadområde sørvest for skulen i tilknytning til eksisterande infrastruktur. Eit nytt bustadområde nær Nordstranda skule med nærmiljøanlegg, ny plassering av Austrheim barnehage, grendehuset Gimle og kulturmøteplassen Karnilstunet, vil styrke Austrheim som eit berekraftig nærområde for indre Nordstranda. Området ligg i sykkelavstand til sentrum av Sandane.

Vereide/ Andenes

I Vereide krins er det 6 ledig tomter i Vereide bustadfelt (4), Apalset (1) og Andenes (1). Rundt bygdesenteret Vereide, med folkehøgskulen og barnehagane, har det vore vanskeleg å finne nye tomteområde. Dette mellom anna pga. at store område ligg med omsynssone kulturminne, eller er fulldyrka jord. Det er difor i staden lagt til rette for ei utviding av bustadområdet på Andenes. Område ligg nær krysset på E39 ved Andenes og vil kun i liten grad auke trafikkmengda på kommunal veg mot øvre Vereide og folkehøgskulen. Dette er eit solrikt og attraktivt bustadområde som ligg i kort avstand til flyplassen og ferjekaia på Anda. Utvidinga opnar for 5 nye bustader aust for utbygd området.

Område avsett til bustadformål på Andenes

4.3.2 Spreidd busetting i LNF

Med unntak av Hyen, har vi i liten grad fått inn innspel til nye område for LNF - spreidd busetting frå grendene i Gloppen. Dette har nok fleire årsaker. Dei fleste som ønskjer å busette seg meir spreidd, ønskjer å bu i området der dei har vakse opp, i attraktive område dei kjenner til eller nær andre kjente. Når det gjeld Hyen skuldast det nok meir at det sentralt i Hyen ikkje er areal for etablering av bustadfelt, p.g.a. omsynet til naturfarar, byggegrense frå vassdrag og sjø og aktive jordbruksområde. Fleire av dei føreslegne områda er ikkje tekne med pga. konsekvensar for miljø og samfunn (KU) og ROS-analyse.

Områda som er avsett til LNF spreidd busetting er vurdert ut frå plassering i terreng, nærleik til grendesentra og infrastruktur. Fleire av desse områda har eksisterande busetnad. Vidare er det ei sentral målsetting å kunne tilby nok og varierte, byggeklare tomter og bustader i attraktive bumiljø.

Indre Nordstranda

På øvre Gloppestad er område avsett til bustadformål i gjeldande arealdel, vidareført som *spreidd bustad i LNF*, der det er opna for inntil 6 bustader. Her er det ikkje krav om regulering dersom bustadane har direkte tilkomst frå vegen Øvre Nordstranda. Område ligg i tilknytning til eit samanhengande fulldyrka jordbruksområde, og det er difor ønskjeleg med ei meir spreidd utbygging av området.

Område merka med grønt mellom vegen Øvre Nordstranda og E39 ligg utanfor kjerneområde landbruk og er lagt inn som *spreidd busetting i LNF*.

Område merka med gult i kartet er avsett til *bustadformål* og må sjåast i samanheng med eksisterande bustadområde.

Område avsett til spreidd busetting på Gløppestad

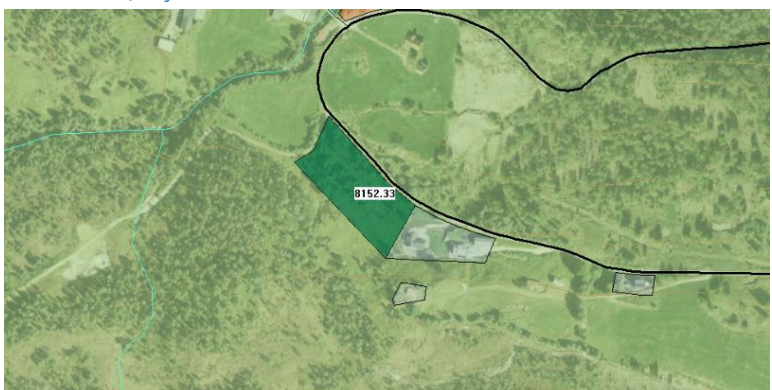
Holme

Alternativt til eit mindre bustadfelt sørvest på holmen er det lagt inn eit større område på sørsida av holmen til spreidd busetnad i LNF, som bevarer samanhengande landbruksjord og beiteområde nord for busetting. Dette vil opne for fleire bustader i område med eksisterande busetting og infrastruktur.

Område for spreidd busetting på Holme

Rønnekleiv/Mjellem

I tillegg er det lagt inn eit område for spreidd busetting i LNF mellom gardstuna på Rønnekleiv og Mjellem. Aust for området er det allereie frådelt to tomter som er utbygd. Gardane er i aktiv drift og har fleire unge familiar (nærmiljø).

Område for spreidd busetting mellom Rønnekleiv og Mjellem

Området ligg avgrensa av skogsvegen i retning Rombergvatnet i vest, Mjellemvegen mot nord og tidlegare frådelt tomter mot aust.

Ein rikare kvardag – midt i verda

4.3.3 Retningslinjer for dispensasjon til frådelling i LNF

Gloppen kommune har store område avsett til LNF der det er vanskelig å vurdere på forhand kor ønskje om spreidd utbygging kjem. I slike område er det betre å vurdere søknader om utbygging gjennom dispensasjonsbehandling. Det er lagt inn avgrensing av område der det ut frå overordna vurderingar bør kunne vurderast gitt dispensasjon for nærmare angitt spreidd busetting. Områda er avgrensa med føresegner og det er omfattande retningslinjer for dispensasjon i kommuneplanen.

4.4 Område til formål fritidsbustader

I samfunnsdelen er det formulert ei målsetting om å styrke og bygge opp om Gloppen som eit attraktivt reiselivs- og friluftslivsområde med fokus på opplevingar og aktivitet i både urørt og tilrettelagt natur, kortreist mat og kulturformidling. Det er eit klart mål å auke talet besøkande, då dette er viktig både for lokalt næringsliv og kommunen sitt omdømme. Ein meir aktiv bruk av støylar og hytteområde kan bidra til å nå dette målet.

Kommunen har gjennom arbeidet med arealdelen avklart bruk og forvaltning av strandsona. Parallelt med satsinga på utvikling av fjordlandsbyen Sandane har det vore vurdert nokre område for eventuell utvikling av fritidsbustader nær fjorden.

Breimsli hyttefelt er det einaste store utbygde feltet for fritidsbustader i Gloppen. Det er 13 regulerte små og mellomstore hyttefelt med relativt lite opparbeiding der få av hyttene har veg heilt fram. Desse vart regulert mellom 70-tallet og 2008 og stort sett alle har mykje ledig kapasitet. I tillegg er det relativt mange einskilde frådelt fritidsbustader og mange sekundærbustader. Dei aller fleste sel på støylane er og nytta som fritidsbustader. Kommunen har ikkje talfesta kunnskap på bruken av fritidsbustadene eller total oversikt over tal einingar som nyttast som fritidsbustad. Eksisterande område for fritidsbustader er med andre ord variert, men er lite målretta. Det er eit potensiale i å samordne og fokusere arbeidet med sal og promotering av Gloppen som destinasjon, men kommuneplanen skal først og fremst sikre at utvikling av fritidsbustader gir dei effektane for Gloppen som kommunen har mål om.

Kommuneplanen har mål om å ha ein arealstrategi for fritidsbustader, som styrkar og byggjar opp om Gloppen som eit attraktiv reiselivs- og friluftslivsområde med fokus på opplevingar og aktivitet i både urørt og tilrettelagt natur, kortreist mat og kulturformidling. Dei positive effektane må vegast opp mot dei negative konsekvensane som følgjer med nedbygging av areal. Det er konsentrert utbygging av store område nært sentrum og tilbod som gjev størst måloppnåing sett i forhold til konsekvensane.

4.4.1 Nye område til hytteformål

Det er vidareført store område for utbygging av fritidsbustader som utviding av Breimsli hyttefelt, Øvre Valborgkleiva og aust for fosseteateret i Trivselsskogen. Vidare er det lagt inn ei utviding av hytteområdet avsett i gjeldande arealdel på Skår i ytre Fjellbygda. Område på sørvestsida av vegen ligg i dag inne med formål fritidsbustad, og er vidareført og utvida med eit tilsvarande areal på nordaust for vegen. Grunneigar ønskjer å etablere hytter til utleige. Dette er i tråd med målet om å auke kommunen sin overnattingskapasitet. Området ligg nær populært utfartsstad for sykkel- og friluftsturistar.

Ut over dette er det sett av og vidareført fleire mindre område i nærleik til støyls- og fjellområde.

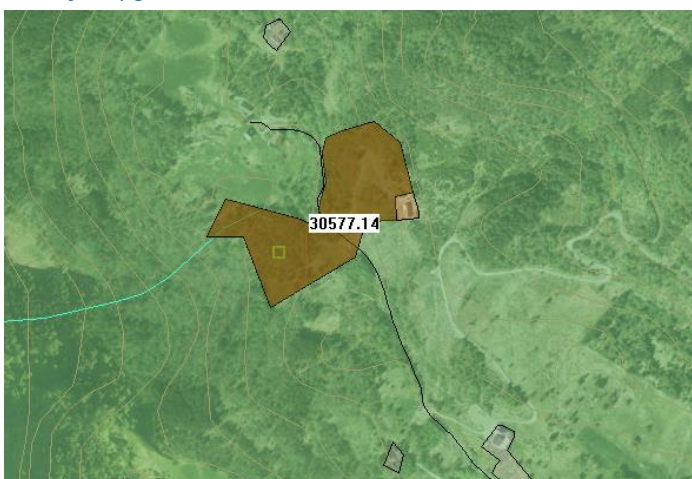
Holvikfossen

Arealet ligg aust for Holvikfossen og Trivselsskogen i eit attraktivt turområde. Flott utsikt over Sørstrandsfjella og Gløppefjorden. Solrikt. Grunneigar ser for seg eit hyttefelt utan adkomstveggar inn i feltet. Planlagt utbygging 20 enkle hytter.

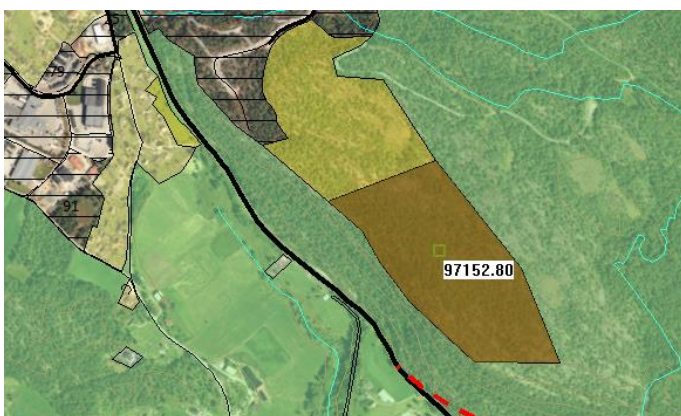
Utbygging må ta omsyn til friluftsliv i Trivselsskogen.

Ytre Fjellbygda

Utviding av eksisterande areal avsett til fritidsbustad. Arealet kjem i tillegg til 19 daa på sørvestsida av vegen avsett til fritidsbustader i gjeldande plan. Grunneigar ønskjer å etabler hytter for utleige.

Øvre Valborgkleiva

Foreslått område ligg i forlenging av eksisterande og planlagt bustadfelt. Det er vurdert som bustadområde, men det er ikkje ønskeleg med ytterlegare utviding av bustadområdet pga. avstand til sentrum og målgruppe. Arealet er grunnlendt og ikkje dyrkbart, og ligg i tilknytning til E39, etablert infrastruktur og nær på eit populært nærturområde.

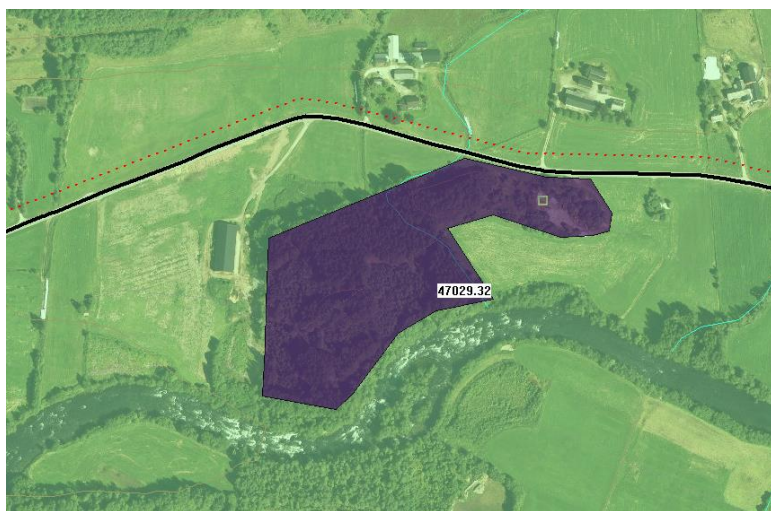

4.5 Næring og reiseliv

Dersom vi skal få til ei ønska folketalvekst er det viktig å legge til rette for etablering av nye næringar og utvikling av eksisterande næringar i Gloppen. Det er viktig at vi til ei kvar tid har avsett nok tilgjengeleg næringsareal for å kunne dekke behov til eksisterande næringar som ønskjer å utvide, samt nye bedrifter som ønskjer å etablere seg i kommunen. Innspela vi har fått inn har hovudsakleg omhandla areal til eksisterande næring.

4.5.1 Byrkjelo - område til næringsformål

I planprogram til arealdelen har det vore sterkt fokus på etablering av nytt næringsareal i nær tilknytning til ny trase for E39 gjennom Byrkjelo. Av innspela som er kome inn er det lagt inn eit nytt næringsareal på Fløtraflata, sør for E39 mot Reed, i eit område som i liten grad tek landbruksjord.

Foreslått næringsareal ligg mellom Storelva (Breims-) og E39 på Fløtre, med mogleg utvidingsareal på dyrka mark (50 daa). Aust for tidlegare slamlager. Arealet har tidlegare vore nytta som grus/sandtak, men er nå skogkledd. Delvis beite/ dyrka mark avgrensa mot elv.

Område avsett til næringsformål på Fløtre

Område ligg tett på eksisterande E 39 og er eit flatt område som er enkelt å tilrettelegge og opparbeide. Eit godt område for næringsutvikling. Innan tettstadsområde Byrkjelo ligg det i gjeldande kommuneplan allereie inne eit område til næringsformål nordvest for krysset mellom E39 og Meierivegen, i tillegg kunne fleire av dei etablerte næringsareala i sentrum vore betre utnytta.

4.5.2 Reed - område til næringsformål

Det er lagt inn eit nytt næringsareal på sørsida av krysset på Hetle bru, mellom E39 og vegen mot Utvikfjellet. Området som er lagt inn ligg i tilknytning til eksisterande næringsområde på oppsida av E39. På Reed er plasskrevjande næringar lagt utanfor sentrumskjernen, i tråd med regionale føringar.

Område avsett til næringsformål ved Hetle bru

4.5.3 Kandal - område til næringsformål

Område til næringsformål på Sølvane gard

Området skal nyttast til kombinert gardsdrift og turistformål. Det er ønskeleg å legge til rette for overnatting, servering og kulturarrangement. Ombygging av eksisterande løe til selskapslokale og nybygg av utleigeiningar.

4.5.4 Straumsholmen - utfylling - sentrumsformål

Område til sentrumsformål på Straumsholmen

Foreslått areal gjeld utfylling i sjø langs FV 615 på Straumsholmen. Området ligg på vestsida av vegen sør for Straume bru. Realisering av arealet krev overskotsmasse frå tunellarbeid og grundig utgreiing av konsekvensar for natur og miljø i reguleringsplan.

4.6 Infrastruktur

For å vidareutvikle Nordfjord som ein attraktiv bu- og arbeidsregion, treng vi gode transport- og kommunikasjonsløysingar. I kommunen vert det jobbe for å få utbetra flaskehalsar, sikring av rasutsette strekningar, vegutbygging og gang- og sykkelveggar. Også breiband/fibernet og straumforsyning er ein viktig del av infrastrukturen.

Det er vedteke ein interkommunal kommunedelplan for Anda-Lote som er vidareført og ein breibandplan for Gloppen. Vi har gjennom planprosessen hatt særleg fokus på traseval for E39 gjennom Byrkjelo, og korleis det vil påverke utvikling av tettstaden. Her har det vore eit sterkt politisk engasjement knytt til vern av verdifull landbruksjord. Arbeidet med kommunedelplan for E39 Byrkjelo – Grodås pågår framleis. Utbetring av flaskehalsar på strekninga Byrkjelo – Sandane er lagt inn som framtidig tunnel. Teknisk løysing vert endeleg avklart i reguleringsplan.

I forhold til infrastruktur vert det vektlagt at utslepp frå transportsektoren skal reduserast og fleire skal reise med miljøvennleg transport. Vidare må vi gjere det enklare med sykkel og gange og i større grad prioritere løysingar for kollektivtrafikk.

Det er fleire plasser i kommunen det er sterkt behov for betre gang- og sykkelløysingar. I etablerte og nye bustadområde er det viktig å sikre gode trafikale forhold, gjennom å prioritere etablering av gang- og sykkeltrasear som sikrar trygg ferdsel for barn og unge. Vidare er det eit mål å etablere funksjonelle og trafikale køyremønster med veg, gate og parkeringsstruktur som gjer det lett å orientere seg, er trygt for alle, og inviterer til å gå og sykle i og til sentrumskjernen.

Dei største utfordringane har vi langs europaveg og fylkesveg. Utbygging er i dei fleste tilfelle svært kostbart og det vert jobba for å få prosjekta inn i nasjonal og regional transportplan, og gjennom andre finansieringsmåtar. Det er lagt inn gang og sykkelveg langs E39 mellom Reed og Byrkjelo og det er regulert gang- og sykkelveg langs fylkesvegane inn mot Sandane og i retning Utvikfjellet frå Byrkjelo.

4.7 Friluftsliv og kulturmiljø

Kulturlandskap og kulturminne er viktige ressursar for regional og lokal utvikling. Godt ivaretekte kulturminne og miljø er identitetsskapande og gjev opplevingsverdiar som kan vere med å styrke utviklinga i Gloppen.

Eit aktivt jordbruk med slått og beiting gjev aktive bygder og vakre landskap. Når areala vert haldne opne vert dei og meir attraktive for friluftsliv og bruk av folk flest. Eit aktivt jordbruk er den beste måten å hindre gjengroing av kulturlandskapet i Gloppen, og særleg er beiting gunstig for floraen og som motvekt til attgroing.

Dei gode høva til naturopplevingar og friluftsliv gjer Gloppen attraktiv som skule- og bustadkommune. Ei viktig målsetting i samfunnsdelen er derfor at alle skal ha tilgang til natur- og friluftsliv i kvardagen. Utviklinga av dei sentrumsnære turstiane i Trivselskogen, er eit døme på dette. Det er vidare eit mål å få opparbeide fleire tilrettelagde og samanhengande turstiar og rundar. Mange av dei røyver jordbruks- og skogbruksområde og krev gode avtaler i forhold til bruk og vedlikehald, eventuelt utarbeide reguleringsplan.

Tapet av verneverdige kulturminne og kulturmiljø skal minimerast. I august 2019 vedtok kommunestyret kulturminneplan for Gloppen. Denne skal sikre bevaring av verneverdige kulturminne i kommunen.

5 Omsynssoner

Område som er bandlagt etter andre lover er lagt inn som bandleggingssone. Det gjelder lov om naturvern, lov om kulturminner og kyrkjelova.

Det er i arbeidet med arealplanen gjort temakartlegging av viktige område for friluftsliv, kjerneområde landbruk, kategorisering av støylar og *forvaltning av strandsone langs sjø og vassdrag*. Desse er ikkje i denne omgang lagt inn i kartet som juridisk bindande omsynssoner, men har vore sentrale kunnskapsgrunnlag for konsekvensutgreiing og endeleg tilråding av nye område for bygg og anlegg.

